

JØDERNES FORSTÅELSE AF DE 10 BUD

Ordet 'jøde' betegner en person, som hører til den jødiske befolkningsgruppe - ligesom ordet 'danser' betegner en person, som hører til den danske befolkningsgruppe. Jødedommen er en betegnelse for den religion, som gennem historien er knyttet til det jødiske folk. Det betyder dog ikke, at alle jøder er religiøse eller "følger" jødedommen, men stort set alle, der gør det, er jøder. Så når man spørger efter jødernes forståelse af De 10 Bud, så hentyder man ubevidst til de religiøse jøder, som følger jødedommen.

Jødedommen kan se ud på mange forskellige måder, og det kan nogle gange være vanskeligt at forstå, hvad religiøse jøder egentlig mener eller gør. Der er dog ét ord, som er meget vigtigt at kende, for at forstå hvad traditionel jødedom er. Det er ordet 'tradition'. Jødedommen handler, groft sagt, om de traditioner, der gennem tiden er blevet udviklet. Og traditioner laver man ikke om, men man udvikler på dem og føjer nye til. Det er derfor traditionen, der gør jødedommen til det, den er i dag.

Én af de traditioner, der går meget langt tilbage, drejer sig om 'den mundtlige lov'. Denne lov er meget væsentlig, hvis man vil vide, hvordan religiøse jøder forstår bl.a. De 10 Bud.

Den mundtlige lov

I traditionel jødedom siger man, at da Israels folk var i ørkenen ved Sinai bjerg, så fik de af Gud den skriftlige lov og den mundtlige lov. Den skriftlige lov kan man læse i 1.-5. Mosebog, men deri henvises aldrig til den mundtlige lov. Alligevel siger traditionen, at Moses på Sinai bjerg fik givet den mundtlige lov. Pointen er, ifølge traditionen, at den skriftlige lov indeholder mange love, som ikke forklarer, hvordan man i praksis skal overholde den pågældende lov. Den mundtlige lov blev derfor, ifølge traditionen, givet for at hjælpe

Israels folk til at forstå, hvad der menes med den skriftlige lov.

Fx siger De 10 Bud, som er en del af den skriftlige lov, at man skal holde sabbatsdagen/hviledagen hellig. Men hvad betyder det i praksis? Ifølge traditionel jødedom hjælper den mundtlige lov til at forstå dette, idet sabbatsloven i denne er inddelt i 39 arbejdsgræne, som var forbudt at udføre på sabbatten.

Traditioner på Jesu tid

Den mundtlige lov blev nedskrevet ca. 200 år e. Kr. Sidenhen er der kommet et væld af forklaringer til, hvordan den mundtlige lov skal forstås. Men man ved dog, at der allerede på Jesu tid var mange religiøse traditioner, som fik mere opmærksomhed end det, der stod skrevet. Farisæerne var en religiøs gruppe, som gik meget op i, hvordan Bibelen skulle forstås, og ifølge Jesus sagde de faktisk mange gode ting (Matt 23,1-2). Men Jesus var meget imod, at de gik mere op i, hvordan de mundtlige traditioner tolkede de skriftlige bud (Matt 15,1-20).

Hvad er så jødernes forståelse af De ti Bud?

Det korte svar er, at det ifølge traditionel jødedom er et spørgsmål om, hvad traditionen siger om det pågældende bud. Gennem tiden er der tilføjet yderligere forklaringer til de tidligere lavede traditioner. Derudover er der mange religiøse jødiske retninger, som går mere eller mindre op i traditionerne.

FAKTA

Vidste du, at der blandt nogle meget religiøse jøder diskuteres, om man må pille næse på en sabbat uden at overtræde forbuddet mod at arbejde på hviledagen?